

Torpbesiktning

Av överstelöjtnanten

GUDMUND SILFVERSTOLPE

Redaktionen har bett mig berätta något om förhållanden på regementet under de första åren av min tjänst, alltså åren närmast efter 1905. Helt naturligt stannar då tanken på indelningsverket och dit hörande förhållanden. Visserligen voro de indelta soldaterna redan då på avskrivning, ty indelningsverket avskaffades ju genom 1901 års härordning, och det sades då, att 1909 skulle den siste soldaten vara borta. 1905 funnos dock ännu omkring 600 soldater kvar av de 1000, som regementet hade före 1901. Man kan sålunda säga, att indelningsverket ännu vid denna tid satte sin prägel på förhållandena vid regementet. En seg institution har indelningsverket varit, ty ännu — 45 år senare — hava vi 13 av dessa gamla trojännare kvar.

En ärligen återkommande förrättning vid denna tid var de så kallade torpbesiktningarna. Förhållandet var det, att om soldaten önskade någon reparation på torpet eller hade någon tvist med rothållaren, skulle kompanichefen söka ordna saken i godo. Det besök som denne, åtföljd av kompaniadjutanten, härför gjorde på torpet, kallades torpbesiktning och ägde rum på våren. Förutom soldaten, som vid tillfället skulle vara i uniform, närvar även rothållaren eller representant för denne.

Nu hände det sig, att jag en dag på våren 1908, då jag såsom nyutnämnd underlöjtnant gick "på roten", ty "mötet" hade ännu ej börjat, fick order från regementsexpeditionen att följande morgon inställa mig vid Vrena station för att i kompanichefens ställe förrätta torpbesiktningar på Livkompaniet. Jag måste nog erkänna, att jag ställde mig något undrande för huru detta skulle avlöpa, ty vad man än hade lärt sig på Karlsborg och Karlberg, inte var det att förstå sig på reparation av torpstugor och ladugårdar. Jag förlitade mig dock på den goda hjälp, jag skulle få av den erfarna kompaniadjutanten, dåvarande fanjunkaren, numera löjtnanten och rådmannen G. A. Andersson, och gav mig åstad. I Flen mötte fanjunkaren och efter ankomsten till Vrena startade vi på våra cyklar i den vackra vårmorgonen. Första besiktningen var vid Vrenaby soldattrop, ej långt från stationen, där 63 Tapper residerade. Det hela avklarades utan friktioner, främst tack vare fanjunkaren. Jag minns, att jag greps av stor beundran för hans

förmåga att ögonblickligen bedöma, vad det skulle kosta att lägga på några nya tegelpannor på taket eller att byta ut en murken stock i logväggen. Så fortsatte vi till andra torp, vilka minns jag inte nu, och övernattade på Löta gästgivaregård — då fanns det ännu gästgivaregårdar i Sörmland. Det var problem av växlande slag, som skulle lösas. Än skulle det vara nytt golv åt grisen, än var det taket som läckte. Det blev att tala förstånd med de betänksamma rothållarna, som efter en del parlamentärerande gingo med på att utföra de önskade förbättringarna. Efter förrättningen bjöds det ofta på förtäring i kammaren eller ute i børsån, varefter man skildes under ömsesidiga hedersbetygelser. Nästa dag fortsatte vi och avslutade det hela vid Strångsjö.

Som förut sagts, åkte vi cykel, men något sådant transportmedel kände det då gällande resereglementet inte till. Resesättningen utgick i stället efter hästlega. Såsom underlöjtnant hade jag rättighet att åka efter två hästar och fanjunkaren efter en, alltså tre hästar för oss två. En sak kommer jag i håg i samband med reseräkningen, och det är, att väglängden skulle attesteras av vederbörande landsfiskal — kronolänsman hette det för resten på den tiden — och detta föranledde givetvis en hel del skrivelser. Att väglängden kunde kontrolleras på kartan hade tydligen ännu ej gått upp för arméförvaltningen.

**GIV
AKT**
på vår stora
sortering
av enrumsmöbler

Fåtöljer och kompletteringsmöbler.

M Ö B E L T J Ä N S T

Trädgårdsgatan 1 . . . . . Tel. 155

Källgatan 2 . . . . . Tel. 1230